

## SADRŽAJ

### UVOD

Jedna od najdinamičnijih grana biološke nauke danas jeste imunologija. Ona se bavi izučavanjem procesa otpornosti osnovnih osobina žive materije koja je u toku evolucije dostigla visok stepen razvitka. Imunitet obično definišemo kao sposobnost odbrane organizma od svih noksi, odnosno škodljivih činilaca. Kao posledica velikog broja najrazličitijih škodljivih činilaca, agenasa u životnoj sredini, organizam čoveka je morao da stvori i veliki broj različitih mehanizama odbrane, odnosno imuniteta. To su:

urođeni, konstitucionalni imunitet, koji je stvoren i fiksiran kroz bezbroj generacija (genotipski) ili imunitet vrste, i

stečeni, nastao kao posledica iskustva jedinke u toku njenog razvitka (fenotipski).

Otpornost ljudskog organizma (imunitet) može biti:

imunitet prenet od druge jedinke ( ranije nazvan "pasivni" ) ili dobijen od majke ( tzv. maternalna antitela) i imunitet samostalno stečen posle kontakta ( iskustva ) jedinke sa noksama svoje životne sredine (ranije nazvan "aktivni").

Oblik otpornosti koji organizam stiče posle kontakta ( upoznavanja ) sa živim agensima teorijski se može podeliti na:

prirodni, spontani ("aktivni") imunitet koji ostaje kao sećanje posle susreta, upoznavanja sa agansom ili kako uobičajeno kažemo obolevanjem , i

veštački, izazvani ("aktivni") imunitet stvoren vakcinacijom.

Nema neke velike i bitnije razlike između spontanog i izazvanog aktivnog imuniteta. Ovaj poslednji je nastao kao rezultat kombinacije spontanog aktivnog imuniteta i najvišeg mehanizma odbrane organizma, odnosno podražavanjem ( kopiranjem ) prirodnih procesa odbrane.

Tako je čovek kao razumno biće počeo da podražava pojave iz svoje okoline, koje su mogle da unapred zaštite od pojedinih uzročnika zaraznih bolesti, za koje je shvatio da se prenose sa jedne jedinke na drugu. Tako je pre više hiljada godina u Kini počela zaštita protiv velikih boginja. To je činjeno udisanjem ili utrljavanjem u kožu sasušenih i u prah samlevenih krasta od crnih boginja. U novije vreme Edvard Džener je uočio da osobe koje su imale kravlje boginje ne mogu da obole od velikih boginja. To su bili temelji na kojima je počela da se razvija savremena nauka o otpornosti - imunitetu.

Otkrića tehničkih sredstava i dostignuća ( npr. svetlosni mikroskop, električna energija, elektro

.....**NAMERNO UKLONJEN DEO TEKSTA**.....

je u svetu spase više miliona dečijih života, a da se kod mnogo većeg broja dece eliminišu trajne posledice bolesti, protiv kojih se sprovodi imunizacija.

### IMUNIZACIJA

#### ISTORIJAT IMUNIZACIJE

Imunizacija kao preventivna mera za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti ima dugu istoriju, mada je tek sa XX vekom doživela puni procvat kroz rutinsku masovnu proizvodnju vakcina i planiranu, organizovanu, programsku imunizaciju stanovništva, posebno, u drugoj polovini XX veka. U poslednjih 200 godina, počev od Edvarda Dženera, uticaj imunizacije na zdravlje svetske populacije je teško izmeriti. Ako se isključi blagodet higijenski ispravne vode za piće, nema drugih medicinskih dostignuća, čak ni otkriće antibiotika nije u tolikoj meri uticalo na smanjenje smrtnosti i rast svetske populacije kao organizovana rutinska imunizacija.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE  
PREUZETI NA SAJTU. -----**

[www.maturskiradovi.net](http://www.maturskiradovi.net)

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: [maturskiradovi.net@gmail.com](mailto:maturskiradovi.net@gmail.com)